

SOLNA STAD

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

för Parkskolans
förskoleklasser, grundskolor och fritidshem
Läsåret 2020–2021

*”Vi ska skapa förutsättningar för att alla elever ska ges
möjlighet att nå sin fulla potential”.*

Innehållsförteckning

Vision.....	4
Verksamhetsformer som omfattas av planen.....	4
Ansvarig för planen	4
Inledning	4
Systematiskt och målinriktat likabehandlingsarbete	4
Främja, förebygga och åtgärda	5
Utvärdering	6
Delaktiga i utvärderingen av föregående års plan samt årets kartläggning	6
Utvärdering av det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet under 2019–2020	6
Goda och tillitsfulla relationer mellan elever samt mellan elever och personal.....	6
Samarbete med Friends – mentorsutbildning samt trygghetsteamträff	6
Trygga skolmiljön.....	7
Samarbete med Friends – webbenkät samt personalutbildning.....	7
Säkra rutinerna hos personalen	7
Fortsatt utveckling av trygghetsarbetet.....	8
Den nya planen utvärderas	8
Kartläggning	9
Resultat och analys	9
Främjande insatser, läsåret 2020–2021	10
Goda och tillitsfulla relationer mellan elever samt mellan elever och personal.....	10
Förebyggande åtgärder, läsåret 2020–2021	11
Trygga skolmiljön.....	11
Åtgärdande arbete, läsåret 2020–2021	12
Säkra rutinerna hos personalen	12
Fortsatt utveckling av trygghetsarbetet.....	12
Fördelning av roller och ansvar	13
Till vem kan elever och föräldrar vända sig till.....	13
Bilaga 1 – Arbetsgång/rutin vid befarad kränkande behandling (elev – elev)	13
Bilaga 2 – Rutiner vid misstanke om att en elev blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling av personal	16

Bilaga 3 – Definitioner av begrepp.....	18
Bilaga 4 – Kartläggningsresultat i siffror	19
Friends elevenkät, åk F-3.....	19
Solna stad Brukarundersökning, åk 3	19

Vision

Parkskolans vision samt övergripande mål är att skapa förutsättningar för att alla elever ska ges möjlighet att nå sin fulla potential. För att nå detta övergripande mål, behöver eleverna uppleva trivsel och trygghet i en lärande miljö där alla känner sig sedda, respekterade och inkluderade.

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, grundskola och fritidshem på Parkskolan.

Ansvarig för planen

Rektor Kristina Bergström och biträdande rektor Boel Wallström Stoltz.

Inledning

Likabehandlingsarbetet och arbetet mot kränkande behandling ska genomsyra hela skolans verksamhet. Arbetet ska synliggöras i utbildning, regler och rutiner. Alla elever, medarbetare och vårdnadshavare ska göras delaktiga i likabehandlingsarbetet och arbetet mot kränkande behandling.

På Parkskolan utgår likabehandlingsarbetet och arbetet mot kränkande behandling från skollagen, diskrimineringslagen, skolans uppdrag och värdegrund samt FN:s barnkonvention. Skolans värdegrund bottnar i skolans läroplan (Lgr-11).

Systematiskt och målinriktat likabehandlingsarbete

I planen mot kränkande behandling och diskriminering synliggörs och beskrivs det systematiska, långsiktiga, kontinuerliga och målinriktade arbetet. Detta arbete följer bestämda moment under ett läsår, varpå samma moment återkommer på nytt under nästkommande läsår. Planen är ett viktigt och levande verktyg i vår vardag och fungerar som en handledare för oss. Både elever, vårdnadshavare och skolpersonal görs på olika sätt delaktiga vid utformningen av planens innehåll, insatser och åtgärder. Delaktighet och samarbete ser vi som viktiga faktorer gällande att framgångsrikt kunna främja likabehandling samt förebygga och motverka kränkande behandling.

Främja, förebygga och åtgärda

Vårt likabehandlingsarbete är en kombination av främjande, förebyggande och åtgärdande arbete i verksamheten. Här nedan beskriver vi vad de olika arbetssätten innebär:

- **Främjande arbete** handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns aktuella problem eller inte och riktar sig till alla elever.
- **Förebyggande arbete** handlar om att avvärja de risker för kränkande behandling som finns i verksamheten. Det förebyggande arbetet utgår från konkreta problem eller riskområden som har upptäckts eller synliggjorts vid den årliga kartläggningen av vår verksamhet.
- **Åtgärdande arbete** handlar om att upptäcka, utreda och åtgärda när ett barn har blivit utsatt för kränkande behandling. Tydliga rutiner beskriver hur vi ska arbeta när personal i verksamheten får kännedom om att kränkande behandling har skett.

Bild 1: Kombination av främjande, förebyggande och åtgärdande insatser är en förutsättning.

Utvärdering

Detta avsnitt rör utvärderingen av förra läsårets främjande, förebyggande och åtgärdande arbete inom verksamheten. Utvärderingen av föregående läsårs plan utgör tillsammans med kartläggningsresultatet grunden för nästa läsårs främjande, förebyggande och åtgärdande arbete. I slutet av avsnittet beskrivs även när och hur den nya planen för läsåret 2020–2021 ska utvärderas.

Delaktiga i utvärderingen av föregående års plan samt årets kartläggning

En utvärdering av föregående års mål gjordes i slutet av vårterminen -20 under personalens arbetslagsmöten samt under APT.

Resultatet från årets kartläggning togs upp under APT i början av vårterminen -20. Planen har därefter utvärderats ytterligare av ledning och personal. På grund av restriktionerna kring coronaviruset har vårens föräldraråd blivit inställda varför det, i detta forum, inte funnits möjlighet att gå igenom skolans fokusområden inför kommande läsår.

Utvärdering av det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet under 2019–2020

Goda och tillitsfulla relationer mellan elever samt mellan elever och personal

Mål	Alla elever ska känna att de har minst en vuxen på skolan som de vid behov kan vända sig till. Alla elever ska känna trygghet i relationen till vuxna på skolan. Alla elever ska känna sig trygga på skolan. Ingen elev ska vara rädd för andra elever på skolan.
Utvärdering	Personalen på skolan upplever att det, under läsåret, fungerat bra med att all personal tagit ansvar för alla barn. Skolan har bland annat arbetat med en gemensam miniminivå som alla kunnat förhålla sig till. För att skapa trygghet har arbetet med reglerna skett i de olika klasserna, grupperna och på fritids under läsåret. Klasserna har besvarat en trygghetsenkät på månadsbasis. Även förskoleklasserna och fritids har använt sig av enkäten i viss mån. För att skapa trygghet har personalen även arbetat med bestämda platser, lag etc. Under skoltid har klasserna haft schemalagda värdegrundslektioner. Förskoleklass har haft värdegrundslektioner vid behov och fritids har i viss mån arbetat med värdegrundsarbete på fritidstid och i halvklass. På skolan råder nolltolerans mot kränkande behandling och personalen har agerat i de fall då något trots allt hänt. Skolan har även arbetat med gemensamhetsskapande aktiviteter, vilka finns redovisade i skolans årshjul.

Samarbete med Friends – mentorsutbildning samt trygghetsteamträff

Mål	Klasslärarna och den undervisande personalen ska utveckla praktiska metoder/verktyg för att konkret och på olika sätt arbeta främjande med värdegrundsfrågor i klassrummet och på fritids. Klasslärarna och den
------------	---

	<p>undervisande personalen ska skapa ett forum för diskussioner om utmaningar som kan uppstå i arbetet med värdegrunden.</p> <p>Skolledning och verksamhetsgruppen diskuterar och utvecklar arbetet med elevrepresentanter, det systematiska kvalitetsarbetet på skolan och vår plan mot kränkande behandling och diskriminering. Utvald personal deltar vid ett handledningstillfälle med Friends och diskuterar och utvecklar arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet på skolan.</p>
Utvärdering	All personal har deltagit i olika delar av Friends-utbildningen. Mentorerna har deltagit i alla delar. Biträdande rektor och utvecklingsledare har även deltagit i Friends trygghetsträff.

Trygga skolmiljön

Mål	Alla elever ska känna trygghet när de vistas i skolmiljöer, såsom skolgården, toaletterna, omklädningsrum, korridorer etc.
Utvärdering	Skolan har under året arbetat utefter ett förutbestämt rastvärdsschema med ledarledda aktiviteter som alternativ för eleverna. Vikt har lagts vid att alla rastvärdar ska vara såväl fysiskt som mentalt närvarande. Regler för aktiviteter så som fotboll och King har gått igenom med eleverna vid varje terminsstart och reglerna har funnits uppsatta vid fotbollsplanen och boden. För att öka tryggheten i samband med ombyte innan och efter idrott har det under läsåret funnits personal närvarande i omklädningsrummen. Toalettvet har kontinuerligt gått igenom med eleverna.

Samarbete med Friends – webbenkät samt personalutbildning

	Vi ska för fjärde gången genomföra Friends webbaserade elevenkät och personalenkät, samt jämföra resultatet med fjolårets kartläggning.
Mål	All skolpersonal ska ha grundläggande kunskaper om lagstiftning och skolans uppdrag. All skolpersonal ska ha kunskap om kränkningar, dess uttryck, former och orsaker. All skolpersonal ska ha kunskap om hur skolan kan arbeta med ett systematiskt värdegrundsarbete. All skolpersonal är delaktig i att utveckla förslag på åtgärder kring de behov som identifierats i den årliga kartläggningen.
Utvärdering	Elever och personal har besvarat webbenkäten och all personal har deltagit i personalutbildningen.

Säkra rutinerna hos personalen

Mål	All personal i verksamheten kan rutiner och arbetsgång vid befarad diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. All personal utreder och dokumenterar samt anmäler skyndsamt till rektor när diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling befaras ha skett.
Utvärdering	Vid skolstart fick all personal en genomgång av de gällande rutinerna vid eventuella kränkningar på skolan.

Fortsatt utveckling av trygghetsarbetet

Mål	Kränkningar av systematisk eller allvarligare form ska skyndsamt åtgärdas, följas upp och utvärderas.
Utvärdering	Arbetet behöver fortsatt struktureras så att även ny personal med säkerhet får ta del av rutinerna. Det behövs ytterligare stöd för att all personal ska kunna hantera kränkningsärenden på skolan.

Den nya planen utvärderas

Planen mot kränkande behandling och diskriminering för läsåret 2020–2021 utvärderas i samband med fritidsmöte, lärarmöte och förskollärarmöte under april/maj 2021. Ansvariga för att årets plan utvärderas, samt att en ny plan återupprättas, är rektor Kristina Bergström, biträdande rektor Boel Wallström Stoltz samt kurator. Planen utvärderas genom att elever, personal och vårdnadshavare får möjlighet att tycka till om planens innehåll, dvs. skolans främjande och förebyggande insatser samt det åtgärdande arbetet vid befarad kränkning. Detta sker genom följande metoder och forum:

- Enkätundersökning (elever och skolans personal)
- Klassråd och elevråd (elever)
- APT eller förskoleklassmöte, lärarmöte, fritidsmöte, planeringsdagar i juni (skolans personal)
- Föräldraråd (vårdnadshavare)

Skolan tar även att ta del av Solna stad Brukarundersökning. Resultatet tas i beaktning vid upprättandet av nya mål inför kommande läsår.

Kartläggning

I det här avsnittet redovisas resultatet från verksamhetens årliga kartläggning. Syftet med att kartlägga är att identifiera var och när det finns risk för kränkande behandling i skolan. Tillsammans med utvärderingen av fjolårets arbete, utgör kartläggningsresultatet grunden för vårt förebyggande arbete. Förutom att vi redovisar resultat från Friendsenkäten. I Bilaga 4 kan du i konkreta siffror ta del av resultatet utifrån de frågor som fångat in trivsel, trygghet och förekomsten av kränkningar.

Resultat och analys

Friends elevenkät, F-3

I Friends elevenkät 2019 deltog 136 elever i åk F-3 på Parskolan. En stor majoritet av eleverna i åk F-3 trivs i sina klasser (89,0 %) och känner att de har kompisar (94,1 %). Det är även en stor majoritet (90,4 %) av eleverna som känner att det finns vuxna på skolan som de kan prata med och få hjälp av vid behov. 24,2 % av eleverna känner sig otrygga vid toalettbesök, 12,6 % känner sig otrygga ute på skolgården och 13 % känner sig otrygga i omklädningsrummet i samband med idrott. Det är 7,2 % av eleverna som känner sig otrygga i matsalen och 5,3 % av eleverna som upplever sig otrygga på fritids.

Det vi tar med oss in i nästa läsår är följande:

- Öka tryggheten på skolgården, toaletterna och i omklädningsrummen.
- Trots att en så stor majoritet känner att de trivs i sina klasser och känner att de har kompisar så är det 26,7 % av eleverna som svarat att de känner en oro för att bli ensam på rasten.
- Det finns fortsatt en andel elever (9,6 %) som inte verkar känna att de kan vända sig till vuxna i skolan när de har behov av att prata om viktiga saker. Även detta behöver vi arbeta vidare med.

Friends personalenkät

I Friends personalenkät 2019 deltog 20 st i personalgruppen på Parskolan. Samtliga som besvarat enkäten har angivit att det delvis, i ganska hög, eller hög utsträckning finns en samsyn i personalgruppen gällande trygghets- och likabehandlingsfrågor. Vi vill förbättra dessa siffror ännu mer och kommer därför att fortsätta arbetet med att stärka personalgruppens samsyn under nästa läsår. Resultatet visar även att det finns personal som känner att deras kunskap och motivation inom trygghets- och likabehandlingsfrågor kan utvecklas ytterligare. 5 % har angett att de i ganska liten utsträckning anser sig ha tillräckliga kunskaper i trygghets- och likabehandlingsfrågor. Vi kommer att arbeta vidare för att ytterligare motivera och inkludera personalen i likabehandlingsarbetet.

Främjande insatser, läsåret 2020–2021

Detta avsnitt redovisar de främjande insatser som vi ska genomföra under läsåret. De främjande insatserna handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för att alla elever ska behandlas lika.

Goda och tillitsfulla relationer mellan elever samt mellan elever och personal

Nuläge	Det finns elever som på olika sätt känner sig otrygga på skolan i relationen till andra elever och till personal.
Mål	Alla elever ska kännas att de har minst en vuxen på skolan som de vid behov kan vända sig till. Alla elever ska känna trygghet i relationen till vuxna på skolan. Alla elever ska känna sig trygga på skolan. Ingen elev ska vara rädd för andra elever på skolan.
Insats	<ul style="list-style-type: none"> A) Alla vuxna ansvarar för alla elever på skolan. B) Gemensamt skapande av ordnings- och trivselregler som ska gälla alla skolans verksamheter. C) Skolan använder sig av Parkskolans miniminivå som aktualiseras kontinuerligt under läsåret på skolans APT. Miniminivån innebär att all personal reagerar direkt vid, och har nolltolerans mot, kränkande behandling och nedsättande språkbruk. D) Parkskolans egen trygghetsenkät genomförs 2–3 ggr per termin i förskoleklass och på fritids. I årskurs 1–3 genomförs enkäten varje månad. Enkäterna följs upp av respektive personalgrupp. E) Nya elever som börjar under läsåret ska vid behov erbjudas uppföljningssamtal med skolkurator kring hur de upplever skolgången på Parkskolan. F) Ledarskap, struktur och tydlighet i klassrummet, i förskoleklassen och på fritids utvecklas kontinuerligt. G) För att inte utsätta elever för valsituationer, bestämmer personalen elevernas placering i klassrummen, i matsalen, bestämmer gå-kompis, lag i idrotten, bestämda platser i omklädningsrummet, arbetsgrupper osv. H) Schemalagda värdegrundslektioner utanför timplanen genomförs i alla årskurser. I) Gemensamhetskapande aktiviteter genomförs enligt årshjulet. J) Lika mycket värda-veckan med genomgång av skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering samt uppstart av läsårets värdegrundsarbete genomförs i september.
Ansvarig	<ul style="list-style-type: none"> A) All personal. B) Klasslärare, förskollärare i förskoleklass och fritidspersonal. C) All personal. D) Klasslärare, förskollärare i förskoleklass, fritidspersonal. E) Skolkurator. F) All personal. G) All personal.

	H) Klasslärare, förskollärare i förskoleklass med stöd av utvecklingsledare. I) Berörd personal enligt årshjulet. J) Utvecklingsledare med ansvar för värdegrundsarbete
Tidsperiod	Lika mycket värda-veckan samt skapande av ordnings- och trivselregler genomförs i september. Alla övriga insatser pågår under hela läsåret och aktiviteterna sker i enlighet med årshjulet.
Uppföljning	Alla insatser följs upp kontinuerligt under läsåret. På APT, ibland EHT och i personalens handledning i värdegrundsarbetet.
Utvärdering	Sker löpande under hela läsåret, individuellt, via klassråd, elevråd, föräldraråd samt med skolpersonalen.

Förebyggande åtgärder, läsåret 2020–2021

Detta avsnitt redovisar de förebyggande åtgärder som vi ska genomföra under läsåret. Det förebyggande arbetet handlar om att förhindra de risker för kränkande behandling som vi upptäcker genom vår kontinuerliga kartläggning av verksamheten.

Trygga skolmiljön

Nuläge	Kartläggningen i november 2019 via Friendsenkäten visade att det fanns elever som upplever otrygghet i samband med vistelse i omklädningsrum, toalettbesök och skolgård.
Mål	Alla elever ska känna trygghet när de vistas i skolmiljöer, såsom skolgården, toaletterna, omklädningsrum, korridorer etc.
Åtgärd	<ul style="list-style-type: none"> A) På raster och fritids ska all personal vara både fysiskt och mentalt närvarande i sin uppgift. Personalen ska varken stå och prata med varandra, använda sin mobiltelefon eller ha en kaffekopp i handen. Detta för att stärka fokus kring eleverna. B) Rastvärdsschemat görs så att det alltid finns vuxna utplacerade runtom på skolgården. Rastvärdsschemat innehåller olika vuxenledda aktiviteter. C) Reglerna för fotboll samt King gås igenom i samband med varje terminsstart och repeteras kontinuerligt under läsåret. D) Vi arbetar för ett gemensamt förhållningsätt och konsekvenser när reglerna inte följs. E) Toalett-vett-och-etikett gås igenom med eleverna i samband med varje terminsstart. Vid varje toalett ska det finnas bildstöd som tydligt beskriver hur det ska gå till på toaletterna. På dörrarna ska det hänga lappar där det står ”ledigt” respektive ”upptaget” så att eleverna kan känna ökad trygghet i samband med toalettbesöken. Varje klass tilldelas en ”skräpplockare”. Fritids kommer överens om hur ansvaret ska fördelas under fritidstid.

	<p>F) För att öka tryggheten för eleverna när de vistas i korridorerna har klasserna olika starttider för rast och lunch för att minska antalet personer som vistas i korridorerna samtidigt.</p> <p>G) Personal går alltid med klassen till och från idrotten. Personal finns alltid tillgänglig i flickornas respektive pojkarnas omklädningsrum.</p>
Ansvarig	<p>A) All personal som har rastomsorg och personal som är på fritids.</p> <p>B) Rastansvariga på fritids.</p> <p>C) Klasslärare och förskollärare i förskoleklass och fritidspersonal på fritidstid.</p> <p>D) All personal.</p> <p>E) All personal.</p> <p>F) Biträdande rektor.</p> <p>G) Aktuell personal</p>
Tidsperiod	Arbetet pågår under hela läsåret.
Uppföljning	Effekten av åtgärderna följs upp genom Parkskolans kontinuerliga trygghetsenkäter.
Utvärdering	Sker via klassråd, elevråd, föräldraråd samt med skolpersonalen innan läsårets slut i juni 2021.

Åtgärdande arbete, läsåret 2020–2021

Detta avsnitt rör vårt åtgärdande arbete i de fall vi misstänker/befarar att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan ha ägt rum. Skolans arbetsgång och rutiner i sin helhet, finner du i Bilaga 1 och 2.

Säkra rutinerna hos personalen

Mål	All personal i verksamheten kan rutiner och arbetsgång vid befarad diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. All personal utreder och dokumenterar samt anmäler skyndsamt till rektor när diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling befaras ha skett.
Insats	<p>A) Personalen får i samband med läsårsstarten en tydlig genomgång av rutinerna och arbetsgången.</p> <p>B) Rutiner och arbetsgång repeteras vid fler tillfällen under läsåret.</p> <p>C) Rutin för arbetsgång samt blanketter ska finnas lättillgängliga för personal att hitta digitalt samt i pappersform.</p>
Ansvarig	<p>A) Skolkurator tillsammans med rektor.</p> <p>B) Skolkurator, utvecklingsledare och biträdande rektor</p> <p>C) Skolkurator.</p>
Uppföljning	Sker vid skolstart.
Utvärdering	Sker innan sommaren 2021.

Fortsatt utveckling av trygghetsarbetet

Mål	Kränkningar av systematisk eller allvarligare form ska skyndsamt åtgärdas, följas upp och utvärderas.
Insats	A) Följa upp, utvärdera och revidera arbetsrutiner för trygghetsarbetet. Implementera rutinerna för ny personal. B) All personal hanterar kränkingsärenden på skolan.
Ansvarig	A) Skolkurator. B) All personal.
Uppföljning	Sker innan jullovet.
Utvärdering	Sker innan sommaren 2021.

Fördelning av roller och ansvar

- **All personal** på skolan ansvarar för att **direkt** reagera och agera vid uppkomna incidenter, konflikter eller andra situationer som kan uppstå mellan eleverna.
- **All personal** på skolan ansvarar för att **skyndsamt** kartlägga vad som skett. Om en kränkning befaras ha skett, ska detta dokumenteras i en anmälan om kränkande behandling.
- **All personal** på skolan ansvarar för att **skyndsamt** lämna in den dokumenterade kartläggningen/anmälan till rektor.
- **Biträdande rektor** ansvarar för att tillsammans med **skolkurator** bedöma inkomna anmälningar och i de fall där det förekommit systematiska eller allvarligare former av kränkningar, fördela ärendet till skolans trygghetsansvariga som tillsammans med kurator hanterar ärendet.
- **De som** ansvarar för ärendet ansvarar också för att åtgärda, följa upp och utvärdera de kränkingsärenden som tilldelats. De ansvarar för att återkoppla arbetet till ansvarig klasslärare och för att, till rektor och elevhälsan, anmäla om en elev är i behov av särskilt stöd för att kränkningarna ska upphöra.
- **Ansvarig klasslärare/förskoleklassansvarig** ansvarar för att informera vårdnadshavarna om hur skolan agerar och arbetar med kränkingsärendet. När ansvarig klasslärare på så vis fungerar som ”en brygga” mellan hem och skola, hålls ansvarig involverad i kränkingsärenden och föräldrarna får en tryggad och sammanhållen information från en och samma person i skolan.
- Om kränkningen bedöms vara av sådan karaktär att det är systematisk mobbning tas ärendet över av skolkurator.

Till vem kan elever och föräldrar vända sig till

Om en elev känner sig utsatt eller om en förälder befarar att ens barn är utsatt, vänder sig eleven/föräldern **i första hand till ansvarig klasslärare, förskoleklassansvarig eller till fritidspersonalen**. Elever och föräldrar kan även kontakta skolans kurator.

Bilaga 1 – Arbetsgång/rutin vid befarad kränkande behandling (elev – elev)

Uppgifter om en befarad kränkning kan komma från tex elev/elever, lärare, vårdnadshavare, EHT, annan personal inom skolans verksamhet eller från en anonym källa. Alla som arbetar inom skolans verksamhet är skyldiga att ta emot och agera vid sådan information!

Vid inkomna uppgifter om att kränkande behandling befaras ha skett, följer Parkskolan Solna Stads arbetsgång vid uppgift om befarad kränkande behandling samt använder Solna Stads blanketter:

- Blankett 1 – ”Anmälan och utredning om befarad kränkande behandling/diskriminering”.
- Blankett 2 – ”Åtgärder, uppföljning och utvärdering av kränkande behandling och diskriminering”.

När det inkommer information om befarad kränkning:

1. Personal inom verksamheten får kännedom om att kränkande behandling befaras ha skett, genom att elev berättar eller att personal själv bevittnar incidenten.
2. Personal som får information från elev eller bevittnar incidenten fyller i blankett 1 samt informerar involverade elevers vårdnadshavare om vad som skett (om ingen annan överenskommelse mellan personal görs).
3. Personal anmäler ärendet till biträdande rektor genom att till biträdande rektor lämna in ifylld blankett 1.
4. På delegation av skolans huvudman utreder biträdande rektor skyndsamt uppgifterna i blankett 1.
5. Om uppgifterna i ärendet visar sig vara en engångsföreteelse eller av mildare form, kan ärendet avslutas. Vid allvarigare former av kränkning, eller vid upprepad kränkning, delegerar biträdande rektor ärendet till skolans kurator.
6. Ärendet diarieförs och rektor anmäler ärendet till huvudman (central förvaltning).

Allvarligare eller upprepad kränkning har skett:

1. Ärendet delegeras av biträdande rektor till skolkurator och utvald personal.
2. När ärendet är utdelat till personal kontaktar skolkurator de klasslärare/mentorerna, vars elever är involverade i ärendet, för att informera om vilken personal som hanterar ärendet.
3. Ansvarig lärare/mentor informerar involverade elevers vårdnadshavare samt annan berörd personal.
4. Utvald personal ansvarar för att:
  - a. Ärendet vid behov utreds ytterligare,
  - b. Adekvata insatser/åtgärder sätts in,
  - c. Uppföljning och utvärdering sker,
  - d. Blankett 2 upprättas.

Utvald personal följer upp och utvärderar:

1. Utvald personal ansvarar för uppföljning och utvärdering av ärendet genom att träffa involverade elever för enskilda samtal en gång i veckan under minst två veckor.
2. Utvald personal ansvarar för att vid varje uppföljning och utvärdering dokumentera i blankett 2.

3. Utvald personal ansvarar för kontinuerlig återkoppling till skolkurator och ansvarig lärare/mentor efter samtal med involverade elever.
4. Om kränkningarna ej upphör så ansvarar utvald personal samt skolkurator för att anmäla behov av särskilt stöd till elevhälsoteamet.
5. När utvald personal gjort bedömningen att kränkningar upphört ska ärendet avslutas och blankett 2 lämnas till skolkurator.
6. Skolkurator lämnar blankett 2 till biträdande rektor samt meddelar ansvarig klasslärare/mentor om att ärendet avslutas. Ärendet diarieförs och skickas in till huvudman (central förvaltning).
7. Ansvarig klasslärare/mentor kontakter vårdnadshavare om att ärendet är avslutat.

Samverkanskonferens och anmälan till socialtjänst eller polis

Om kränkningar trots ovanstående arbete fortsätter, kallas de elever som utövar kränkningarna tillsammans med sina vårdnadshavare till en samverkanskonferens där ansvarig klasslärare/mentor, biträdande rektor och skolkurator deltar. En handlingsplan upprättas för att komma tillrätta med situationen. Skolkuratorn ansvarar för att handlingsplanen dokumenteras.

Efter en tidsbestämd period gör skolkurator en sista uppföljning i ärendet för att ta reda på huruvida kränkningarna har upphört eller inte. Om kränkningarna har upphört, avslutas ärendet.

Om kränkningarna trots detta inte har upphört, kallar biträdande rektor vårdnadshavare till ett möte tillsammans med skolans kurator. Vårdnadshavarna informeras om att skolan gör en orosanmälan till socialtjänsten eller en polisanmälan.

Bilaga 2 – Rutiner vid misstanke om att en elev blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling av personal

Skyldigheten att utreda om någon har utsatts för trakasserier eller kränkande behandling träder in så snart någon i verksamheten fått kännedom om att ett barn eller elev blir eller anser sig ha blivit utsatt för detta. Det krävs alltså inga bevis för att påbörja en utredning och det är det enskilda barnets eller elevens uppfattning som förskolan eller skolan ska utgå ifrån.

Varje ärende ska utredas och handläggas skyndsamt. Ansvarig för detta är rektor eller förskolechef och ytterst ansvarig är huvudmannen, BUN.

Om ett barn eller elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av en vuxen följs nedanstående plan.

Arbetsgång	Ansvarig
1. Anmälan lämnas till rektor.	Rektor
2. Rektor anmäler till huvudman. Eventuell anmälan till annan myndighet diskuteras.	Rektor
3. Vårdnadshavaren informeras samma dag som rektor får anmälan.	Rektor
4. Utredning genomförs (blankett för utredning). a. Separata utrednings samtal förs med samtliga berörda parter. Om medarbetaren önskar kan en facklig representant medverka. b. Lämpliga åtgärder vidtas. Åtgärder som sätts in ska leda till långsiktiga och hållbara lösningar för barn eller elev och vuxen. c. Under utredningstiden har rektor kontakt med sin närmaste chef, den berörda vuxna och vårdnadshavare. d. I samråd med barn- och utbildningsförvaltningens HR-avdelning fattas beslut om eventuella arbetsrättsliga åtgärder enligt AB. Facklig part kopplas in.	Rektor
5. Uppföljning och utvärdering (blankett för uppföljning och utvärdering). a. Följa upp med barn eller elev och vårdnadshavare. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.	Rektor

- b. Uppföljning och utvärdering av berörd vuxen.
- c. Rektor eller förskolechef beslutar att åtgärder fungerar.

6. Utredning avslutas.

Rektor

7. Dokumentation och beslut diarieförs löpande och återrapporeras till huvudregistrator på central förvaltning via skoladministratörerna.

Rektor och
central förvaltning

Detta för att säkerställa återrapporeringen av delegationsbesluten till nämnden/huvudman (BUN).

Bilaga 3 – Definitioner av begrepp

Diskriminering är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. Missgynnandet ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Diskrimineringslagen reglerar dock inte det som händer mellan elever när det gäller hur de behandlar varandra. Däremot kan skolan som myndighet eller vuxna på skolan göra sig skyldig till diskriminering av elever.

Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Det är dock inte indirekt diskriminering om följande kriterier är uppfyllda:

- Syftet med regeln eller rutinen är berättigat, det vill säga befogat och objektivt godtagbart. Detta innebär att syftet ska vara värt att skydda sig och vara tillräckligt viktigt för att kunna få företräde framför principen om icke-diskriminering.
- De medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. Det innebär att det inte finns andra alternativ eller medel för att uppnå syftet.

Trakasserier innebär ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan till exempel vara att ge uttryck för förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna. Det finns även **sexuella trakasserier**, som innebär att någon gör oönskade sexuella närmanden. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Trakasserier och sexuella trakasserier är ett beteende som är oönskat. Det är den som är utsatt för trakasserier som avgör vad som är oönskat eller kränkande. Enligt lagen måste den som trakasserar förstå hur agerandet upplevs för att det ska bli fråga om trakasserier eller sexuella trakasserier. Det är därför viktigt att den som är trakasserad får stöd och hjälp med att klargöra för den som trakasserar att beteendet är obehagligt och ovälkommet. I vissa situationer kan kränkningen vara så tydlig att inga påpekande krävs från den som känner sig trakasserad.

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker någons värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkningarna kan bestå av t ex. nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande, utfrysning eller fysiska handlingar. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Bilaga 4 – Kartläggningens resultat i siffror

Grönmarkerade resultat är positiva och rödmarkerade resultat är negativa.

Friends elevenkät, åk F-3

Trivs du i din klass?	Ja: 89,0 %	Nej: 11 %
Brukar du vara rädd eller otrygg någonstans i skolan? (eleven kan ange flera alternativ i sitt svar)	På toaletten: 24,2 % I omklädningsrummet: 13 % I matsalen: 7,2 % På skolgården: 12,6 % I korridoren: 3,9 % På fritids: 5,3 % I kapprummet: 3,4 % Skolskjuts: 0,5 % I klassrum: 3,4 % Ingenstans: 26,6 %	
Brukar du vara orolig för att bli ensam på rasten?	Ja: 28,7 %	Nej: 71,3 %
Har du någon kompis i klassen?	Ja 94,1 %	Nej 5,9 %
Har någon elev i skolan gjort något dumt mot dig så att du blev ledsen?	Ja: 63,2 %	Nej: 36,8 %
Har någon vuxen i skolan gjort något dumt mot dig så att du blev ledsen?	Ja: 19,9 %	Nej: 80,1 %
Finns det någon vuxen på skolan som du kan prata med om viktiga saker?	Ja: 90,4 %	Nej: 9,6 %

Solna stad Brukarundersökning, åk 3

I min skola respekterar vi varandra.	Stämmer helt och hållet: 27% Stämmer ganska bra: 67% Stämmer ganska dåligt: 7% Stämmer inte alls: 0%
Mina lärare är rättvisa mot oss elever.	Stämmer helt och hållet: 60% Stämmer ganska bra: 33% Stämmer ganska dåligt: 7 % Stämmer inte alls: 0%
I min skola finns det elever som jag är rädd för (-).	Stämmer helt och hållet: 66% Stämmer ganska bra: 13% Stämmer ganska dåligt: 15 % Stämmer inte alls: 7 %
I min skola finns det vuxna som jag är rädd för (-).	Stämmer helt och hållet: 71 % Stämmer ganska bra: 29% Stämmer ganska dåligt: 0% Stämmer inte alls: 0%
Jag känner mig trygg i skolan.	Stämmer helt och hållet: 54%

	Stämmer ganska bra: 39 % Stämmer ganska dåligt: 5% Stämmer inte alls: 2%
De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att någon har varit elak mot en elev	Stämmer helt och hållet: 25% Stämmer ganska bra: 44% Stämmer ganska dåligt: 31% Stämmer inte alls: 0%
Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev.	Stämmer helt och hållet: 54% Stämmer ganska bra: 38 % Stämmer ganska dåligt: 0% Stämmer inte alls: 8 %